

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

6 octombrie 2015*

„Trimitere preliminară — Cooperare judiciară în materie civilă — Competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești — Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 — Litispendență — Articolul 16 și articolul 19 alineatele (1) și (3) — Procedură de separare de drept într-un prim stat membru și procedură de divorț în al doilea stat membru — Competența primei instanțe sesizate — Noțiunea de competență «stabilită» — Perimarea primei proceduri și introducerea unei noi proceduri de divorț în primul stat membru — Consecințe — Decalaj orar între statele membre — Efecte asupra procedurii de sesizare a instanțelor”

În cauza C-489/14,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de High Court of Justice (England & Wales), Family Division [Înalta Curte de Justiție (Anglia și Țara Galilor), Secția pentru litigii de familie, Regatul Unit], prin decizia din 31 octombrie 2014, primită de Curte la 4 noiembrie 2014, în procedura

A

împotriva

B,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din domnul M. Ilešič, președinte de cameră, domnul A. Ó Caoimh, doamna C. Toader și domnii E. Jarašiūnas și C. G. Fernlund (raportor), judecători,

avocat general: domnul P. Cruz Villalón,

grefier: domnul I. Illéssy, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 1 iunie 2015,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru A, de T. Amos, QC, și de H. Clayton, barrister;
- pentru guvernul Regatului Unit, de M. Holt, în calitate de agent, asistat de M. Gray, barrister;
- pentru Comisia Europeană, de M. Wilderspin, în calitate de agent,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 8 septembrie 2015,

* Limba de procedură: engleza.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolului 19 alineatele (1) și (3) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 (JO L 338, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 6, p. 183).
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între doamna A, pe de o parte, și domnul B, pe de altă parte, în legătură cu divorțul lor.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul nr. 2201/2003

- 3 Articolul 3 din Regulamentul nr. 2201/2003, intitulat „Competență de fond”, prevede la alineatul (1) normele de competență jurisdicțională aplicabile în funcție de locul reședinței unuia sau a ambilor soți, de cetățenia lor sau, în cazul Regatului Unit, de „domiciliul” comun.
- 4 Articolul 16 din acest regulament, intitulat „Sesizarea unei instanțe judecătorești”, prevede:
„O instanță judecătorească se consideră sesizată:
(a) la data depunerii la instanță a actului de sesizare a instanței sau a unui act echivalent, cu condiția ca reclamantul să nu fi neglijat în continuare să ia măsurile pe care era obligat să le ia pentru ca actul să fie notificat sau comunicat pârâtului
sau
(b) în cazul în care actul trebuie notificat sau comunicat înainte de fi depus la instanță, la data primirii acestuia de către autoritatea responsabilă pentru notificare sau comunicare, cu condiția ca reclamantul să nu fi neglijat în continuare să ia măsurile pe care era obligat să le ia pentru ca actul să fie depus la instanță.”
- 5 Articolul 19 din regulamentul menționat, intitulat „Litispendență și acțiuni conexe”, prevede:
„(1) În cazul în care se introduc cereri de divorț, de separare de drept sau de anulare a căsătoriei între aceleași părți în fața unor instanțe judecătorești din state membre diferite, instanța sesizată în al doilea rând suspendă din oficiu procedura până când se stabilește competența primei instanțe sesizate.
(2) În cazul în care acțiuni referitoare la răspunderea părintească privind un copil, având același obiect și aceeași cauză, se introduc în fața instanțelor judecătorești din state membre diferite, instanța sesizată în al doilea rând suspendă din oficiu procedura până când se stabilește competența primei instanțe sesizate.
(3) În cazul în care se stabilește competența primei instanțe sesizate, instanța sesizată în al doilea rând își declină competența în favoarea acesteia.

În acest caz, partea care a introdus acțiunea la instanța sesizată în al doilea rând poate intenta respectiva acțiune la prima instanță sesizată.”

Regulamentul (CE) nr. 44/2001

6 Regulamentul (CE) nr. 44/2001 al Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 2001, L 12, p. 1, Ediție specială, 19/vol. 3, p. 74) a fost abrogat prin Regulamentul (UE) nr. 1215/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2012 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO L 351, p. 1).

7 Articolul 27 din Regulamentul nr. 44/2001, care făcea parte din secțiunea 9 din capitolul II din acesta, intitulată „Litispendență și conexitate”, prevedea:

„(1) În cazul în care cereri având același obiect și aceeași cauză sunt introduse între aceleași părți înaintea unor instanțe din state membre diferite, instanța sesizată ulterior suspendă din oficiu acțiunea până în momentul în care se stabilește competența primei instanțe sesizate.

(2) Dacă se stabilește competența primei instanțe sesizate, instanța sesizată ulterior își declină competența în favoarea acesteia.”

Convenția de la Bruxelles

8 Regulamentul nr. 44/2001 a înlocuit, în relațiile dintre statele membre, Convenția din 27 septembrie 1968 privind competența judiciară și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială (JO 1972, L 299, p. 32, Ediție specială, 19/vol. 10, p. 3), astfel cum a fost modificată prin convențiile succesive referitoare la aderarea noilor state membre la această convenție (denumită în continuare „Convenția de la Bruxelles”).

9 Articolul 21 din Convenția de la Bruxelles, care figura în secțiunea 8, intitulată „Litispendență și conexitate”, din titlul II din aceasta, prevedea:

„În cazul în care cereri având același obiect și aceeași cauză sunt introduse între aceleași părți înaintea unor instanțe din state membre diferite, instanța sesizată ulterior suspendă din oficiu acțiunea până în momentul în care se stabilește competența primei instanțe sesizate.

Dacă se stabilește competența primei instanțe sesizate, instanța sesizată ulterior își declină competența în favoarea acesteia.”

Dreptul francez

10 Articolul 1111 din Codul de procedură civilă (code de procédure civile) prevede:

„Atunci când constată, după ascultarea fiecăruia dintre soți cu privire la principiul rupturii, că reclamantul își menține cererea, instanța pronunță o ordonanță prin care poate fie să trimită părțile, conform articolului 252-2 din Codul civil [code civil], la o nouă încercare de împăcare, fie să permită imediat soților să introducă acțiunea de divorț.

Și într-un caz, și în celălalt, aceasta poate dispune în tot sau în parte măsurile provizorii prevăzute la articolele 254-257 din Codul civil.

Atunci când permite introducerea acțiunii în justiție, instanța amintește în ordonanță termenele prevăzute la articolul 1113 din prezentul cod.”

11 Articolul 1113 din codul menționat are următorul cuprins:

„În termen de trei luni de la pronunțarea ordonanței, doar soțul care a depus cererea introductivă inițială poate introduce cererea de divorț.

În cazul împăcării soților sau în cazul în care acțiunea nu a fost introdusă în termen de 30 de luni de la pronunțarea ordonanței, toate dispozițiile sale sunt caduce, inclusiv autorizarea de a introduce acțiunea.”

12 Potrivit articolului 1129 din același cod, „[p]rocedura de separare de drept este supusă normelor prevăzute pentru procedura de divorț”.

Litigiul din acțiunea principală și întrebările preliminare

13 Doamna A și domnul B, cetățeni francezi, s-au căsătorit în Franța la 27 februarie 1997, după ce încheiaseră o convenție matrimonială de drept francez sub regimul separației de bunuri. Aceștia s-au instalat în Regatul Unit în cursul anului 2000. Din căsătoria cuplului au rezultat doi copii gemeni în anul 1999 și un al treilea copil în anul 2001. Familia a continuat să aibă reședința în Regatul Unit până în luna iunie a anului 2010, dată la care soții s-au separat ca urmare a părăsirii de către domnul B a domiciliului conjugal.

14 La 30 martie 2011, domnul B a formulat o cerere de chemare în judecată având ca obiect separarea de drept la instanța pentru litigii de familie a tribunal de grande instance de Nanterre (Tribunalul de Mare Instanță Nanterre) (Franța).

15 La 19 mai 2011, ca reacție la această procedură inițiată de soțul său, doamna A a sesizat Agenția pentru Susținerea Copilului (Child support Agency) cu o cerere de pensie alimentară pentru copiii aflați în întreținerea sa, apoi a depus o cerere de divorț, precum și o cerere distinctă de pensie alimentară în fața instanțelor din Regatul Unit la 24 mai 2011.

16 High Court of Justice (England & Wales), Family Division [Înalta Curte de Justiție (Anglia și Țara Galilor), Secția pentru litigii de familie] și-a declinat însă competența în ceea ce privește cererea de divorț, la 7 noiembrie 2012, în temeiul articolului 19 din Regulamentul nr. 2201/2003, cu consimțământul doamnei A.

17 La 15 decembrie 2011, instanța pentru litigii de familie a tribunal de grande instance de Nanterre (Tribunalul de Mare Instanță Nanterre) a dat o ordonanță de neîmpăcare și a declarat că aspectele care îi privesc pe copii, inclusiv cererile privind obligațiile de întreținere, trebuiau tratate în Regatul Unit, dar că instanțele franceze erau competente să adopte anumite măsuri provizorii. Aceasta a dispus ca domnul B să îi plătească doamnei A o pensie lunară de 5 000 de euro. Această ordonanță a fost confirmată în apel prin decizia cour d’appel de Versailles (Curtea de Apel Versailles) (Franța) din 22 noiembrie 2012.

18 Instanța de trimitere precizează că, în lipsa unei notificări în termenul de 30 de luni de la pronunțarea ordonanței de neîmpăcare date de instanța franceză, dispozițiile acesteia au devenit caduce la 16 iunie 2014, la miezul nopții.

19 La 17 decembrie 2012, domnul B a introdus o cerere de divorț la instanța franceză. Cu toate acestea, cererea sa a fost declarată neconformă la 11 iulie 2013 pentru motivul că nu putea fi admisă, întrucât era în curs o procedură de separare de drept.

- 20 La 13 iunie 2014, doamna A a introdus o nouă cerere de divorț la o instanță din Regatul Unit. Instanța de trimitere precizează că doamna A a urmărit fără succes ca această cerere să producă efecte numai la un minut după miezul nopții, la 17 iunie 2014.
- 21 La 17 iunie 2014, la 8.20, ora Franței, domnul B a introdus, la rândul său, o a doua cerere de divorț la o instanță franceză. Instanța de trimitere observă că în Regatul Unit era ora 7.20 și că nu era posibil ca, la acea oră, să se formuleze o acțiune în fața unei instanțe din Regatul Unit.
- 22 La 9 octombrie 2014, domnul B a solicitat instanței de trimitere radierea sau respingerea cererii de divorț formulate de doamna A în Regatul Unit pentru motivul că era stabilită competența instanțelor franceze, fără echivoc și fără să fie posibilă o contestație, în sensul articolului 19 alineatul (3) din Regulamentul nr. 2201/2003.
- 23 Instanța de trimitere apreciază că domnul B a urmărit, prin sesizarea instanțelor franceze cu cereri de divorț, să o împiedice pe doamna A să poată iniția o procedură de divorț în Regatul Unit. El nu ar fi renunțat astfel la cererea sa având ca obiect separarea de drept înainte de introducerea unei cereri de divorț în Franța pentru a evita ca, în intervalul dintre cele două proceduri aferente acestor cereri, doamna A să poată formula în mod valabil o cerere de divorț în Regatul Unit și să obțină o decizie a unei instanțe din acest stat membru cu privire la toate aspectele legate de divorț, în special în materie patrimonială. Potrivit instanței de trimitere, domnul B a abuzat, prin opțiunile sale procedurale, cu nerespectarea intenției legiuitorului Uniunii Europene, de drepturile care îi erau conferite de Regulamentul nr. 2201/2003.
- 24 Instanța de trimitere constată că domnul B nu a avut practic nicio inițiativă în procedura de separare de drept și ridică, în aceste condiții, problema dacă se poate considera că a fost „stabilită” competența instanței franceze, în sensul articolului 19 alineatele (1) și (3) din regulamentul menționat.
- 25 În aceste condiții, High Court of Justice (England & Wales), Family Division [Înalta Curte de Justiție (Anglia și Țara Galilor), Secția pentru litigii de familie] a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:
- „1) În sensul articolului 19 alineatele (1) și (3) din Regulamentul nr. 2201/2003, care este sensul termenului «stabilește», în condițiile în care:
- a) reclamantul din procedura în fața primei instanțe sesizate («prima procedură») nu are practic nicio inițiativă în prima procedură după primul termen și în special nu formulează o notificare în termenul de primare a cererii de chemare în judecată, având drept consecință perimarea cererii de chemare în judecată în prima procedură prin expirarea termenului, în conformitate cu legislația națională (franceză) aplicabilă în prima procedură, și anume 30 de luni de la primul termen de împăcare;
 - b) cererea de chemare în judecată din prima procedură s-a perimat, astfel cum s-a menționat mai sus, la foarte scurt timp (trei zile) după ce a fost sesizată a doua instanță («a doua procedură») în Anglia, astfel încât nu există o hotărâre în Franța și nici vreun pericol de a exista hotărâri ireconciliabile pronunțate în prima procedură și, respectiv, în a doua procedură, și
 - c) având în vedere fusul orar din Regatul Unit, reclamantul din prima procedură, în urma perimării cererii de chemare în judecată în prima procedură, are în orice caz dreptul să formuleze o acțiune de divorț în Franța înainte ca reclamantul [din cea de a doua procedură] să poată formula o acțiune de divorț în Anglia?

- 2) În special, termenul «stabilește» trebuie interpretat în sensul că reclamantul din prima procedură trebuie să ia, cu diligența corespunzătoare și cu celeritate, măsurile necesare pentru ca prima procedură să se finalizeze cu soluționarea litigiului (de către instanță sau printr-un acord al părților) sau, dimpotrivă, reclamantul din prima procedură are dreptul, după ce a fost stabilită competența conform articolului 3 și articolului 19 alineatul (1) [din Regulamentul nr. 2201/2003], să nu ia nicio măsură în vederea soluționării cauzei în prima procedură, astfel cum s-a menționat anterior, și, în acest mod, să blocheze a doua procedură și să lase în impas litigiul în ansamblul său?”

Cu privire la întrebările preliminare

- 26 Prin intermediul întrebărilor formulate, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită, în esență, să se stabilească, în ceea ce privește procedurile de separare de drept și de divorț deschise între aceleași părți înaintea unor instanțe din două state membre, dacă articolul 19 alineatele (1) și (3) din Regulamentul nr. 2201/2003 trebuie interpretat în sensul că, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care procedura din fața primei instanțe sesizate în primul stat membru s-a perimat după sesizarea celei de a doua instanțe din al doilea stat membru, competența primei instanțe sesizate trebuie considerată ca nefiind stabilită. Instanța de trimitere solicită să se stabilească în special dacă, pentru a răspunde la această întrebare, împrejurarea că respectiva perimare a intervenit cu foarte puțin timp înainte de introducerea unei a treia proceduri în fața unei instanțe din primul stat membru, conduita reclamantului în cadrul primei proceduri, în special lipsa de diligență a acestuia, și existența unui decalaj orar între statele membre în cauză, care ar permite sesizarea instanțelor din primul stat membru înainte de sesizarea celor din al doilea stat membru, sunt pertinente.
- 27 Trebuie să se constate de la bun început că articolul 19 din Regulamentul nr. 2201/2003 este redactat în termeni apropiați de cei utilizați la articolul 27 din Regulamentul nr. 44/2001, care a înlocuit articolul 21 din Convenția de la Bruxelles, și instituie un mecanism echivalent cu cel prevăzut la aceste două ultime articole pentru a trata cazuri de litispendență. Trebuie să se țină seama, în consecință, de considerațiile Curții referitoare la acestea din urmă.
- 28 În această privință, trebuie să se arate că, asemenea articolului 27 din Regulamentul nr. 44/2001 și articolului 21 din Convenția de la Bruxelles, noțiunea „competență stabilită”, care figurează la articolul 19 din Regulamentul nr. 2201/2003, trebuie interpretată în mod autonom, prin referire la sistemul și la finalitatea actului în care este inclusă (a se vedea în acest sens Hotărârea Shearson Lehman Hutton, C-89/91, EU:C:1993:15, punctul 13, precum și Hotărârea Cartier parfums-lunettes și Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, punctul 32).
- 29 În ceea ce privește finalitatea normelor de litispendență prevăzute la articolul 19 din Regulamentul nr. 2201/2003, trebuie să se arate că aceste norme urmăresc să evite desfășurarea unor proceduri paralele la instanțe judecătorești din diferite state membre și contrarietatea hotărârilor judecătorești care ar putea rezulta din acestea (a se vedea Hotărârea Purrucker, C-296/10, EU:C:2010:665, punctul 64). În acest scop, legiuitorul Uniunii a intenționat să instituie un mecanism clar și eficace de rezolvare a cazurilor de litispendență (a se vedea prin analogie, în ceea ce privește Regulamentul nr. 44/2001, Hotărârea Cartier parfums-lunettes și Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, punctul 40).
- 30 Astfel cum reiese din termenii „prima instanță sesizată” și „instanța sesizată în al doilea rând”, care figurează la articolul 19 alineatele (1) și (3) din Regulamentul nr. 2201/2003, acest mecanism se întemeiază pe ordinea cronologică în care au fost sesizate instanțele.
- 31 Pentru a determina momentul în care o instanță se consideră sesizată și, astfel, pentru a stabili care este prima instanță sesizată, trebuie să se facă referire la articolul 16 din regulamentul menționat, intitulat „Sesizarea unei instanțe judecătorești”.

- 32 În temeiul acestui articol 16, o instanță judecătorească se consideră sesizată, potrivit opțiunii alese în dreptul național aplicabil, fie la data depunerii la instanță a actului de sesizare a instanței sau a unui act echivalent, fie, în cazul în care actul trebuie notificat sau comunicat înainte de fi depus la instanță, la data primirii acestuia de către autoritatea competentă. Instanța se va considera însă sesizată numai cu condiția ca reclamantul să nu fi neglijat în continuare să ia măsurile pe care era obligat să le ia pentru ca, în cazul primei opțiuni, actul să fie notificat sau comunicat pârâtului sau, în cazul celei de a doua opțiuni, actul să fie depus la instanță.
- 33 Pentru a stabili în continuare dacă există o situație de litispendență, din modul de redactare a articolului 19 alineatul (1) din Regulamentul nr.2201/2003 reiese că, contrar dispozițiilor articolului 27 alineatul (1) din Regulamentul nr. 44/2001, aplicabile materiilor civile și comerciale, în materie matrimonială, nu se impune o identitate de cauză și de obiect a cererilor formulate în fața unor instanțe din state membre diferite. Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 76 din concluzii, dacă se impune ca cererile să privească aceleași părți, acestea pot avea un obiect diferit, cu condiția să vizeze o separare de drept, un divorț sau o anulare a căsătoriei. Această interpretare este confirmată de comparația dintre alineatele (1) și (2) ale articolului 19 din Regulamentul nr. 2201/2003, care evidențiază că numai acest alineat (2), care privește acțiuni referitoare la răspunderea părintească, condiționează aplicarea sa de o identitate de obiect și de cauză a acțiunilor formulate. În consecință, o situație de litispendență poate exista atunci când sunt sesizate două instanțe din state membre diferite, precum în cauza principală, cu o procedură de separare de drept în cazul uneia și cu o procedură de divorț în cazul celeilalte sau atunci când ambele sunt sesizate cu o cerere de divorț.
- 34 În astfel de împrejurări și în caz de identitate a părților, conform dispozițiilor articolului 19 alineatul (1) din regulamentul menționat, instanța sesizată în al doilea rând suspendă din oficiu procedura până când se stabilește competența primei instanțe sesizate. În această privință, este necesar să se considere că interpretarea dată de Curte articolului 27 din Regulamentul nr. 44/2001 este valabilă și pentru articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003. Astfel, pentru a se stabili competența primei instanțe sesizate, în sensul articolului 19 alineatul (1) din acest regulament, este suficient ca prima instanță sesizată să nu își fi declinat din oficiu competența și ca niciuna dintre părți să nu o fi contestat înainte sau până la momentul luării de poziție pe care dreptul național o consideră a fi prima apărare pe fond prezentată în fața acestei instanțe (a se vedea prin analogie Hotărârea Cartier parfums-lunettes și Axa Corporate Solutions assurances, C-1/13, EU:C:2014:109, punctul 44).
- 35 În cazul în care această competență se consideră stabilită prin raportare la dispozițiile articolului 3 din Regulamentul nr. 2201/2003, instanța sesizată în al doilea rând își declină competența în favoarea primei instanțe sesizate conform articolului 19 alineatul (3) din acest regulament.
- 36 În speță, din ordonanța de neîmpăcare dată la 15 decembrie 2011 de instanța pentru litigii de familie a tribunal de grande instance de Nanterre (Tribunalul de Mare Instanță Nanterre) în cadrul primei proceduri, și anume cea a separării de drept, formulată de domnul B la 30 martie 2011, reiese că nici competența acestei instanțe, ca, de altfel, nici conformitatea sesizării sale, nu a fost contestată.
- 37 Cu toate acestea, pentru a exista o situație de litispendență, se impune ca procedurile deschise între aceleași părți și care au ca obiect cereri de divorț, de separare de drept sau de anulare a căsătoriei să se afle simultan pe rolul unor instanțe din state membre diferite. Atunci când două proceduri au fost deschise în fața unor instanțe din state membre diferite, în cazul perimării uneia dintre ele, riscul pronunțării unor decizii ireconciliabile și, prin urmare, situația de litispendență, în sensul articolului 19 din Regulamentul nr. 2201/2003, dispăre. În consecință, presupunând chiar că competența primei instanțe sesizate a fost stabilită în cursul primei proceduri, situația de litispendență nu mai există și, în consecință, această competență nu este stabilită.

- 38 Această situație se regăsește ca urmare a perimării procedurii din fața primei instanțe sesizate. În această ipoteză, instanța sesizată în al doilea rând devine prima instanță sesizată la data acestei perimări.
- 39 Cauza principală pare să se raporteze la o asemenea situație.
- 40 Astfel, o cerere de separare de drept fusese deja formulată în fața instanței pentru litigii de familie a tribunal de grande instance de Nanterre (Tribunalul de Mare Instanță Nanterre) atunci când instanța din Regatul Unit a fost sesizată, la 13 iunie 2014, cu o procedură de divorț, determinând o situație de litispendență până la 16 iunie 2014, la miezul nopții. După această dată, și anume la 17 iunie, la ora 00.00, întrucât procedura din fața instanței franceze, prima instanță sesizată, s-a perimat ca urmare a caducității dispozițiilor ordonanței de neîmpăcare pe care o dăduse această instanță, numai instanța din Regatul Unit sesizată la 13 iunie 2014 rămânea sesizată cu un litigiu care intra în unul dintre domeniile menționate la articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2201/2003. Introducerea, la 17 iunie 2014, a unei proceduri de divorț în fața instanței franceze este posterioară procedurii deschise în fața instanței din Regatul Unit. Ținând seama de regulile cronologice prevăzute de regulamentul menționat, este necesar să se constate că această succesiune de evenimente are ca efect împrerurarea că instanța respectivă din Regatul Unit a devenit, sub rezerva conformității sesizării sale în raport cu dispozițiile articolului 16 din regulamentul menționat, prima instanță sesizată.
- 41 Trebuie să se precizeze că împrerurarea că exista o altă procedură în fața unei instanțe franceze la data la care instanța din Regatul Unit a fost sesizată, 13 iunie 2014, nu împiedică nicidecum ca aceasta să fi fost valabil sesizată în raport cu dispozițiile articolului 16 din același regulament.
- 42 În consecință, într-o situație cum este cea descrisă la punctul 40 din prezenta hotărâre, în care procedura de separare de drept în fața instanței franceze se perimă prin expirarea termenelor legale, criteriile litispendenței nu mai sunt îndeplinite de la data acestei perimări, iar competența instanței menționate trebuie, în consecință, considerată ca nefiind stabilită.
- 43 Din cele de mai sus reiese că conduita reclamantului din prima procedură, în special eventuala sa lipsă de diligență, nu este pertinentă pentru a determina dacă este stabilită competența primei instanțe sesizate.
- 44 În ceea ce privește decalajul orar dintre statele membre în cauză, care ar permite formularea unei acțiuni în Franța înainte ca acest lucru să fie posibil în Regatul Unit și ar putea defavoriza anumii reclamanti, cum este doamna A, pe lângă faptul că nu pare să acționeze împotriva unui astfel de reclamant într-o cauză cum este litigiul principal, nu poate în orice caz să împiedice aplicarea regulilor de litispendență care figurează la articolul 19 din Regulamentul nr. 2201/2003, care, coroborate cu dispozițiile articolului 16 din acest regulament, se întemeiază pe prioritatea cronologică.
- 45 Din ansamblul considerațiilor de mai sus reiese că trebuie să se răspundă la întrebările adresate că, în ceea ce privește procedurile de separare de drept și de divorț deschise între aceleași părți înaintea unor instanțe din două state membre, articolul 19 alineatele (1) și (3) din Regulamentul nr. 2201/2003 trebuie interpretat în sensul că, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care procedura din fața primei instanțe sesizate în primul stat membru s-a perimat după sesizarea celei de a doua instanțe din al doilea stat membru, criteriile litispendenței nu mai sunt îndeplinite și, în consecință, competența primei instanțe sesizate trebuie considerată ca nefiind stabilită.
- 46 Împrerurarea că respectiva perimare a intervenit cu foarte puțin timp înainte de introducerea unei a treia proceduri în fața unei instanțe din primul stat membru nu este pertinentă.
- 47 Conduita reclamantului în cadrul primei proceduri, în special lipsa de diligență a acestuia, și existența unui decalaj orar între statele membre în cauză, care ar permite sesizarea instanțelor din primul stat membru înainte de sesizarea celor din al doilea stat membru, nu sunt nici ele pertinente.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 48 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară:

În ceea ce privește procedurile de separare de drept și de divorț deschise între aceleași părți înaintea unor instanțe din două state membre, articolul 19 alineatele (1) și (3) din Regulamentul (CE) nr. 2201/2003 al Consiliului din 27 noiembrie 2003 privind competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești în materie matrimonială și în materia răspunderii părintești, de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1347/2000 trebuie interpretat în sensul că, într-o situație precum cea în discuție în litigiul principal, în care procedura din fața primei instanțe sesizate în primul stat membru s-a perimat după sesizarea celei de a doua instanțe din al doilea stat membru, criteriile litispendenței nu mai sunt îndeplinite și, în consecință, competența primei instanțe sesizate trebuie considerată ca nefiind stabilită.

Semnături